KUTATÁSVEZETŐI TANFOLYAM

HÁZI DOLGOZAT

A DIABÁZ-BARLANG SÓDERES SZIFONJÁNAK KATASZTEREZŐ JELLEGŰ FELDOLGOZÁSA

Készítette: ***Rudolf Zoltán***

A DIABÁZ-BARLANG SÓDERES SZIFONJÁNAK KATASZTEREZŐ JELLEGŰ FELDOLGOZÁSA

A Diabáz- barlang Bánkút térségében, a bánkúti turistaháztól 250 méterre délre, a kék jelzésű turistaút bal oldalán, ill. a csurgói erdészházhoz vezető út jobb oldalán lévő töbörben található, 856 m tszf. magasságban. A töbör egy lefolyástalan völgy végén helyezkedik el, melynek a mélypontján- ahol a víz elnyelődik- nyílik a barlang jelenlegi bejárata. A Diabáz-barlang aktív, jelenleg is vizet vezető patakos barlang.

Felfedezése, korábbi feltáró kutatások

A barlang az egykori „Bánkúti visszafolyó" kibontásával tárult fel. Története 1963-ra nyúlik vissza, amikor a miskolci „Bányászok" Várszegi Sándor vezetésével, az eltűnő víz mentén kibontották a nyelőt, s annak szűk ikeraknájában 4 m mélyre sikerült lejutniuk. Mivel a járat lefelé fokozatosan elszűkült, a bontást abba kellett hagyni. 1975 tavaszán Szabó József, miskolci kutató egymagában kibontotta azt a szakaszt, ahová annak idején a „Bányászok" lejutottak. Júliusban Börcsök Péter és Szenthe István kétszemélyes tábora sem jutott előbbre. A kudarc hatására, és bízva a feltárásban, számos barlangkutató csoportot hívtak a területre. Szeptemberben a sziklafal tövében új bejáratot nyitottak, amelyen keresztül be is jutottak a barlangba. Ősszel, a hétvégi túrák rendszeres munkájával, lépésről-lépésre sikerült a barlang ma ismert hosszúságát feltárni. A legkiemelkedőbb siker szeptember 13-14-én született, amikor Lukács László vezetésével kürtőkkel és szűkületekkel tagolt 300 m hosszú új járatot, a Szép-ágat tárták fel.

A Diabáz-barlang nevét onnan kapta, hogy a barlangjáratok több helyen feltárják a nem karsztos diabáz kőzetet. Maga a barlang a karsztos mészkő és a diabáz határán alakult ki, ami a földtani vizsgálatok miatt különösen jelentős. Hasonló geológiai érdekesség, hogy a barlangban pannon kori gyöngykavicsokat találtak, ami a Bükk-fennsík magas területeinek egykori, ma már lepusztult üledékkel való fedettségére utal. (1.)

A barlang felmért hossza 533 m (poligonhossz), becsült hossza kb. 1 km, jelenlegi legnagyobb mélysége –161 m a bejárat térképezési alappontjától. A barlang jelenleg ismert járatai a bejárattól dél-délnyugat felé húzódnak. A barlang ismert járatai világos szürke mészkőben és diabázban haladnak: a jól karsztosodó középső-triász mészkő és a nem karsztos erősen átalakult, bontott vulkáni kőzet nagyrészt tektonikus érintkezése mentén alakította ki az elnyelődő nagy mennyiségű víz a barlangot. Az erős tektonizáltság, a meredek rétegek a vízelvezetés szempontjából kedvezőek: nemcsak a tektonikai síkok, hanem a meredek rétegek mentén is áramolhat a víz, elősegítve nagy vízvezető járatok kialakulását. A rosszul oldódó kőzetek oldási maradékként, törmelékként hordódhatnak be, és halmozódhatnak fel a barlangjárataiban, eróziós tulajdonságuk révén növelve a kialakuló járatokat, vagy éppen eltömve a vízvezető járatokat.(2.)

Mint említettem, a Diabáz-barlang aktív patakos barlang, a bejárattól számított -25 m-en fakadó állandó forrás-az omladékos részek kivételével- végigfolyik a barlang teljes hosszán, s a „végponti elágazással" szemben tűnik el egy kb. 30 cm átmérőjű lyukban.

A barlang vizét 1991. január 26-án 7 kg fluoreszceinnel megfestették, mivel tisztázni akarták, a hidrológiai hovatartozását, valamint a vízáramlási viszonyokat alapvízhozam mellett. A vízfestést a MÁFI Barlangkutató csoportjának tagjai végezték a Vízesés-akna alján, ahol a vízhozam 20 liter/perc volt. A kísérlet idején a Szalajka -, Szikla- és a Garadna-forrásból vettek vízmintát. A fluoreszceinnel nyomjelzett víz február 14-én, 19 nap múlva jelentkezett a Garadna- forrásban, melynek hozama ekkor kb. 2000 liter/perc volt. Az utolsó pozitív mintát március 10-én vették. A Szalajka –völgyi forrásokban a festőanyag jelenlétét nem észlelték. A kísérlet alapján egyértelműen bizonyított a Diabáz-barlang és a Garadna-forrás közötti közvetlen hidrológiai kapcsolat. A Szalajka-forrás irányában feltételezett bifurkáció alapvízhozam esetén nem áll fenn. A nyomjelzett víz a 3,9 km-es távolságot 448 óra alatt tette meg, sebessége 8,7 m/h volt.(3. p.62-63)

A Diabáz-barlang fokozottan védett, látogatása engedélyhez kötött. Kibetonozott bejárata vas lemezajtóval van lezárva. A természetes barlangjáratot 12 kútgyűrűből álló, létrával beszerelt aknán keresztül érhetjük el.

A Diabáz-barlang két fő járatszintre tagolódik, melyek térben egymással közel párhuzamosan haladnak, viszont az alsó és a felső barlangrendszer között jelentős vertikális és horizontális eltérés van. A felső járatszint a bejárattól a Szép-ág végpontjáig terjed, és maximális relatív mélysége –73,3 m. A Húszévesek-termétől (-73,5 m) a Vízesés-akna aljáig (–114 m) a szintkülönbség rohamosan megnő, s a végpontok (-155 m és –161 m) eléréséig végig lejt. Ez az alsó járatszint.

A bejárati aknától a Szép-ágig egymást váltják a meanderező járatok , az omladékos szakaszok és a hasadék jellegű részek. Ez a szakasz a barlang legveszélyesebb része az omlások kialakulása miatt. Ez abból adódik, hogy a járat nagy része- főleg a mennyezet-omladékból áll, valamint a kőlapok között agyagréteg van, mely kiszárad, majd benedvesedik, s ezért bármikor elválhat egymástól. Nem ritka a kőtömbök közötti sóderkitöltés sem, ami kimosódva a kőtömbök mozgásához vezethet. A leginkább omlásveszélyes helyek betonozással vannak biztosítva. A Szép-ágba érve ezek a veszélyek megszűnnek, a járatot szebbnél szebb cseppkövek díszítik , sőt a járat talpa is cseppkőlefolyás. A Cseppkövés-teremben lélegzetelállító cseppkőcsodák szemtanúi lehetünk. A Húszévesek-termében megfigyelhetjük a mészkő és a diabáz határfelületét. A terem végén található a Körte-kürtő, melynek létráján lemászva a Vízesés-akna tetejére jutunk. Az akna aljából indul a 25 m hosszú, szűk, színlős, meanderező járat, a Kanális. Ezen áthaladva az „ Elefánt-lépcsőkhöz" érünk, amely 2-3 m-es lemászások sora. Utunkat végig követi a patak, mely a lépcsős részek után mélyen bevájta magát a kőzetbe. Nem is követhetjük útját a mélyben, hanem a felső, agyagos szinten kell továbbhaladni. A járat egy kereszthasadékban lévő aknába torkollik, s az akna alján a járattal szemben eltűnik a patak vize. A kereszthasadékban mindkét irányba elindulhatunk. Jobbra egy vizes, agyagos szifon van, balra pedig egy sóderes szifon kibontott kuszodája. Ez az ág képezte vizsgálódásunk, térképezésünk tárgyát. A Debreceni Búvárklub Barlangász Szakosztályának 1995-ös kutatási jelentése alapján ezt a barlang szakaszt 1995-ben bontották ki. A kibontott sóderes anyagot műanyag zsákokba rakva deponálták, feltöltve ezzel a hasadék 2,5-3 m-es mélységét.

A barlangszakasz átfogó jellemzése

A barlang végponti részének elérése, megközelítése komoly fizikai erőpróba. A „ végponti elágazásig" tartó kb. 250-300 m-es szakasz megtételéhez kb. 1,5 órára van szükség. A barlang a Vízesés-akna tetejéig alapfelszereléssel járható. Az akna leküzdéséhez 30 m kötél, 2 db karabíner és egyéni kiegészítő felszerelés szükséges. Az akna alján megszabadulhatunk a kiegészítő felszereléstől, a végpont eléréséig nincs rá szükség. Sajnos nem mindenki képes a végpont elérésére, ugyanis a Kanálisban, s az azt követő szakaszokon is vannak olyan szűk helyek, ahol termetesebb barlangászok képtelenek átjutni. Az újonnan felmért barlangszakasz viszonylag könnyen járható, leszámítva néhány kuszodát (főleg a 14-15 poligonpont közötti szakasz húzós!), s a tényleges végpont előtti kb. 30 m-es szakaszt, melynek átlagos lejtszöge közel +45 fok . Itt fixen beépített kötelek segítik a továbbjutást. Az 1-es poligonponttól a 3-asig nem a járat talpán haladunk, hanem a járattalp fölött kb. 2,5-3 m-rel a falakon terpeszmászásban. A 3-as ponttól a 8-as pontig akadály nélkül haladhatunk, a 8-astól a 10-esig hason kúszva. A 10-es ponttól kezdődik a kibontott rész, ami a 15-ös pontig tart. Ez a szakasz a legkegyetlenebb, ugyanis agyaggal borított sóderes törmeléken kell hason csúszni a szűk és rendkívül alacsony járatban, ráadásul a 14-15 pontok között +18 fok a lejtszög (ami a visszaútnál kellemes is lehet). A 16-os ponttól újra „emberméretű" a barlang, ami azt jelenti, hogy kiegyenesedve lehet benne haladni. A 17-es pontnál van egy elágazás balra, ami erősen emelkedik és a járat talapzata teljesen agyagos. A 17-18 pont között van egy szűkebb átbújás, majd ezen áthaladva újra két lábra állhatunk. Kanyargós részek következnek, majd a 20-as ponttól nem hogy kanyarog de emelkedik is a járat átlag 45 fokban. A teljes barlangjárat szintemelkedését vizsgálva megállapítható, hogy a 14-es pontig közel vízszintes a járat, innen enyhén emelkedik a 20-as pontig, a 20-as ponttól pedig rohamos emelkedés figyelhető meg.

A Diabáz-barlang felső rendszere kőzethatáron alakult ki, viszont a Húszévesek-termétől kezdve a járatok már nem tárják fel a diabáz kőzetet. Ez igaz a sóderes szifon járataira is. Homogén mészkőben kanyarog a barlang, amit a víz oldó hatása, és az általa behordott nem karsztos törmelék eróziós hatása alakított ki. A felmért barlangszakaszban nem állapítható meg egyértelműen, hogy inkább korrózió, vagy inkább erózió a domináló járatalakító tényező, ugyanis mindkét hatás nyomai fellelhetők a járatok falain.

Az üledékkitöltést jellemzően három fő csoportra oszthatjuk. A 0-1 pontnál levő aknában kavicsos a kitöltés, mely a Vízesés-akna alján található kitöltéshez hasonló. Ezt követi a 3-as ponttól a 17-es pontig tartó sóderes kitöltés, mely különböző mértékben keveredik agyagos összlettel. Ez a ragadós agyagréteg teszi szinte járhatatlanná a 14-15 pont közötti szakaszt, valamint az a sajnálatos tény, hogy ez a szakasz túl alacsonyan lett kibontva. A 17-es pontnál levő oldalsó járat kitöltése teljes mértékben agyagos, így a fő ágba csatlakozva egy kisebb „agyagtó" alakult ki. Ha a 17-es ponton túlhaladva a 20-as pontig újra sóderes kitöltést találunk. A 20-as ponttól a végpontig színtiszta ragadós agyag az üledékkitöltés. Ez a kitöltés a járat időszakosan vízzel való elárasztása folytán mosódik be, ami árvízi elöntés idején lehetséges.

A barlangnak ebbe a szakaszába a víz két úton jut be:

1. a barlang ma ismert járatain keresztül változó hozammal, de állandóan;
2. időszakosan, árvizekkor a vízszintes ág keleti végén, és megy el nyugat felé.

A vízszintes ág keleti végén befolyó víz által behordott agyagos kavicsanyaga túlnyomóan kevéssé kerekített, vulkáni eredetű kőzetanyag. A kavicsok anyaga megegyezik a Diabáz-barlang járatain keresztül behordott kavics anyagával, bár annál kissé finomabb szemcsenagyságú. Feltételezhetően a Diabáz- barlang alján levő kelet- nyugati irányú vízszintes ág egy idősebb patakmeder, mely napjainkban csak árvízi vízhozamok idején vezet vizet nyugat felé. Jelenleg a vizek- nem árvízi vízhozam esetén- egy kissé mélyebb szinten folynak el kelet felé. (4.)

Az a feltételezés még nem nyert bizonyítást, hogy árvízi vízhozam esetén a kelet felől- tehát a sóderes szifon végpontján –bejövő víz a járaton végighaladva nyugat felé, az agyagos szifon irányába folyna, és azon keresztül a Szalajka- patakban jelenne meg. (3. p.63)

A végponton a falakat is vastag agyagréteg fedi, mely kézzel könnyen lefejthető, s alatta előtűnik a csupasz szálkő, amin a rátelepedett agyagréteg szinte semmi nyomot nem hagy, sőt inkább az agyagon maradnak apró mészkőszemcsék. A mészkő színe a végpont közelében világos szürke fehér erezettel, a járat középső szakaszán pedig sötétszürke. A végponton egészen intenzív cseppkövesedés (sztalagmit. sztalaktit, sztalagnát, cseppkőzászló, cseppkőkéreg és cseppkőlefolyás) figyelhető meg, sőt agyagrétegre települt cseppkőkéreg is található ezen a helyen.

A barlangnak ebben a szakaszában semmilyen élőlényt, sőt semmilyen növényi, ill. állati nyomokra utaló jeleket nem találtunk.

Az alaprajzi térképen egyértelműen látszik, hogy a Diabáz- barlang sóderes szifonja kelet felé tart. A térképezés során 26 poligonpontot vettünk fel, mely összesen 109,43 m

hosszúságú poligonhosszt eredményezett. Egy korábban végzett felmérésből kitűnik, hogy 6-7- es pontnál levő nagy kanyar relatív mélysége -155 m (ld. a 2. sz. mellékletet). Ebből adódik, hogy a térképezésnél használt „0" pontunk - 153,25 m-rel, míg a végpontunk –130,31 m- rel van mélyebben, mint a bejárati „0" pont. Ugyanakkor a térképezésnél használt „0" pontunk és a végpont közötti szintkülönbség +22,94 m.

A méréshez MOM gyártmányú geológuskompaszt használtam. A felmérésnél négy ember volt segítségemre, akik a Debreceni Búvárklub barlangászai, név szerint: Nádházi János, Papp Norbert, Gulyás Péter és Orbán Zsolt. A felmérő munkát 2000. augusztusában három hétvégén végeztük.

IRODALOMJEGYZÉK:

1. Kordos László: Magyarország barlangjai. Bp. Gondolat, 1984. p. 164.

2. A Debreceni Búvárklub Barlangász Szakosztályának 1994- évi kutatási jelentése

3. Sásdi László, Szilágyi Ferenc: Víznyomjelzéses vizsgálatok a Bükk- hegységben. In: A Bükk karsztja, vizei, barlangjai c. tudományos konferencia előadásai I. 1992. Május 28-30. Miskolci Egyetem

4. A Debreceni Búvárklub Barlangász Szakosztályának 1977- évi kutatási jelentése

MELLÉKLETEK:

1. A Diabáz- barlang bejárata 1: 10 000 méretarányú térképen
2. A Diabáz- barlang ismert járatainak 1: 500 méretarányú térképe
3. A Diabáz- barlang sóderes szifonja(a felmért barlangszakasz) 1: 100 méretarányú térképe

FOTÓDOKUMENTÁCIÓ :

1. A térképezés „0” pontja
2. Hasadék jellegű járat a 2- 3 pontok között
3. A kibontott anyag deponálása
4. Oldott részek az 5- 6 pontok között
5. Falrészlet ugyanezen a járatrészen
6. Járatszelvény a fenn említett helyen
7. A 6- 7- es pontnál található közel 180 fokos kanyar
8. A kuszodás szakasz kezdete
9. A 17- es pontnál levő átbújás
10. Ugyanezen a helyen található agyagképződmények a falon
11. Az erősen emelkedő szakasz kezdete (20- as pont)
12. A falon levő agyagréteg a végponti szakaszon
13. A végponti szakasz formakincse
14. Cseppkövek a végponttól kb. 10 m- re

1. melléklet

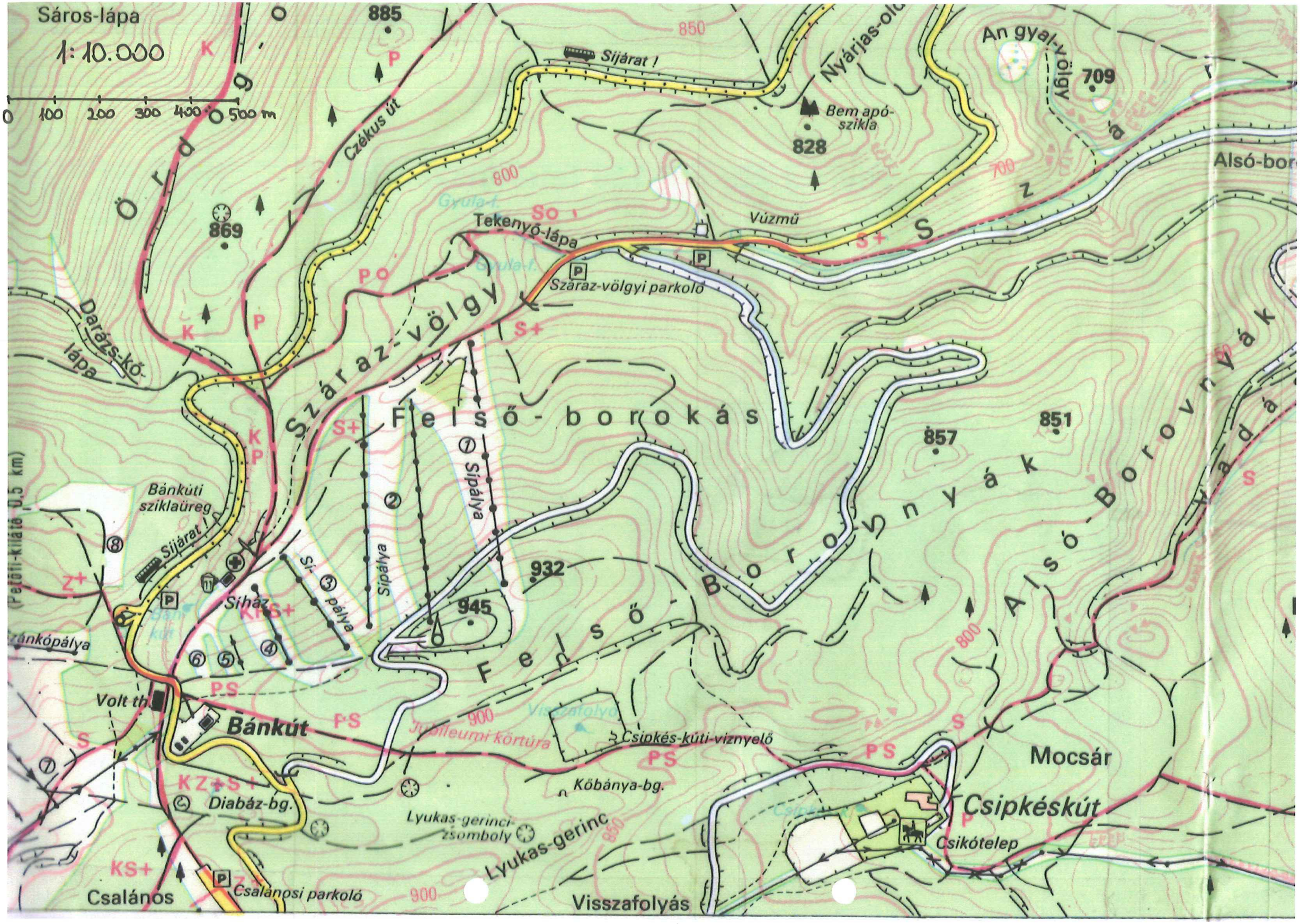

E

2. melléklet

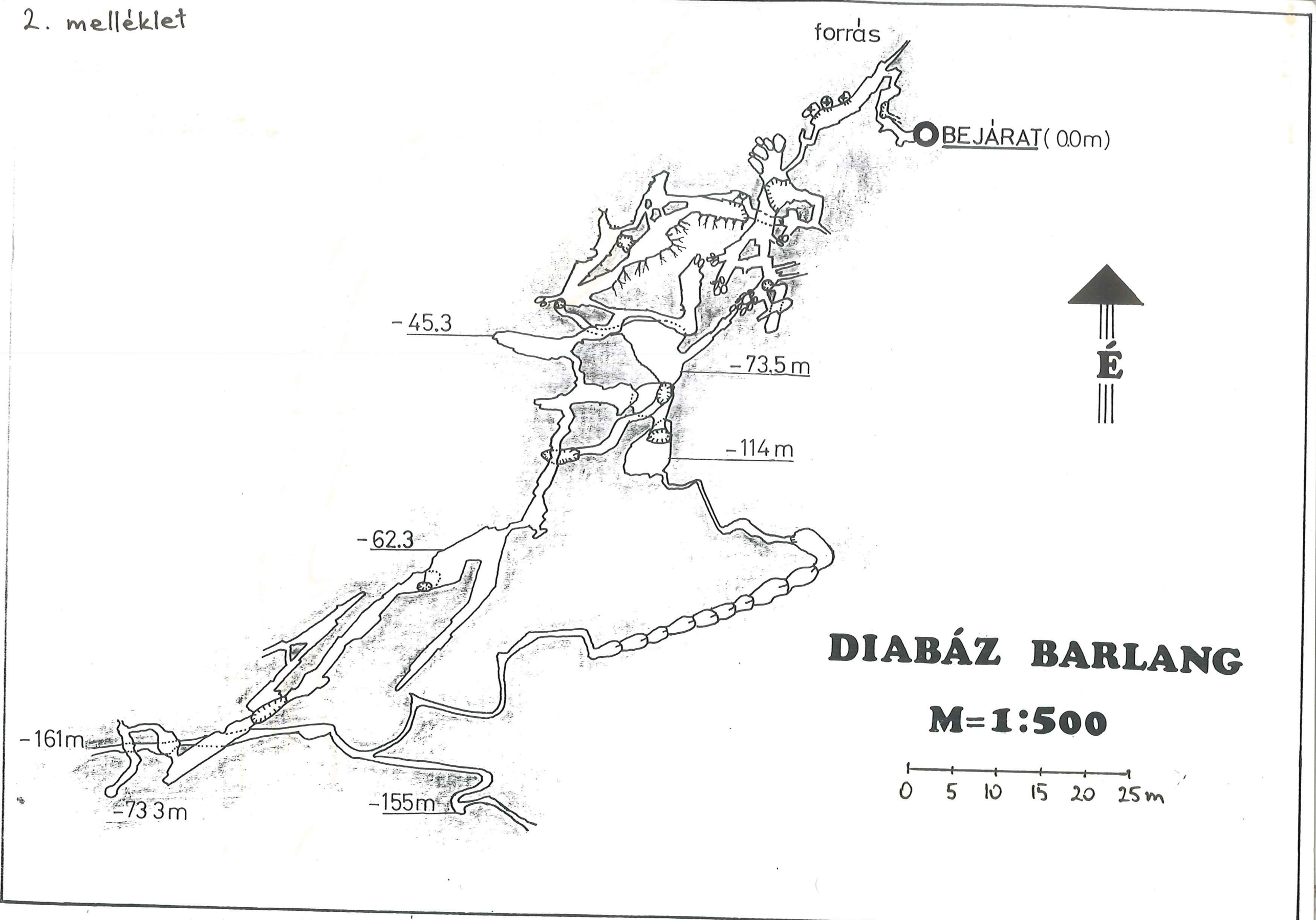
forrás
BEJÁRAT(0.0m)
É
-45.3
-73,5 m
-114 m
-62.3
-161m
-73 3m
-155m
DIABÁZ BARLANG
M=1:500
0 5 10 15 20 25m

A Diabáz-barlang sóderes szifonja (alaprajz)

M=1:100

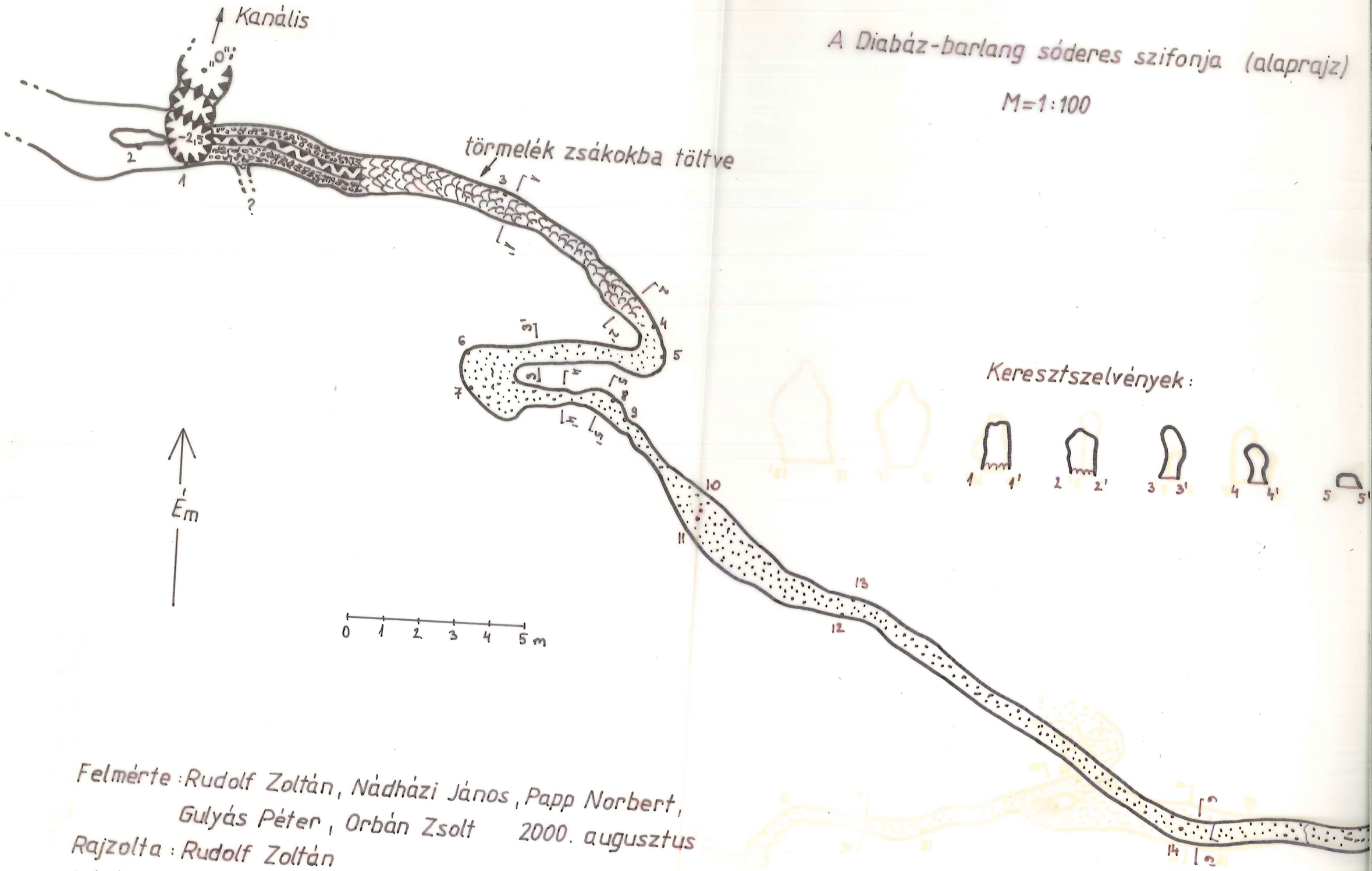

Felmérte: Rudolf Zoltán, Nádházi János, Papp Norbert, Gulyás Péter, Orbán Zsolt 2000. augusztus

Rajzolta: Rudolf Zoltán

Mérés műszere: MOM gyártmányú geológus kompasz

(alaprajz)

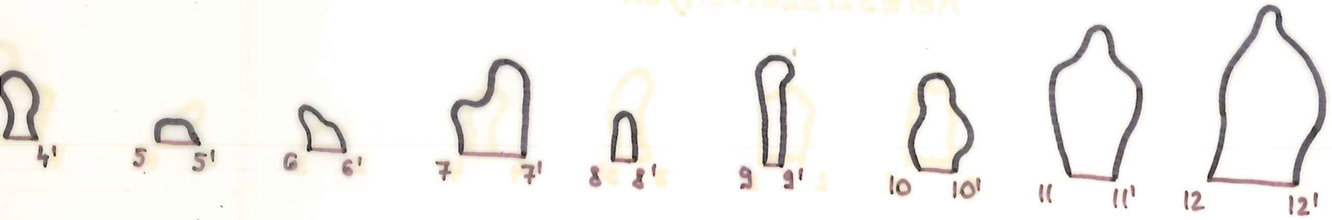
4'
5
5'
6
6'
7
7'
8
8'
9
9'
10
10'
11
11'
12
12'

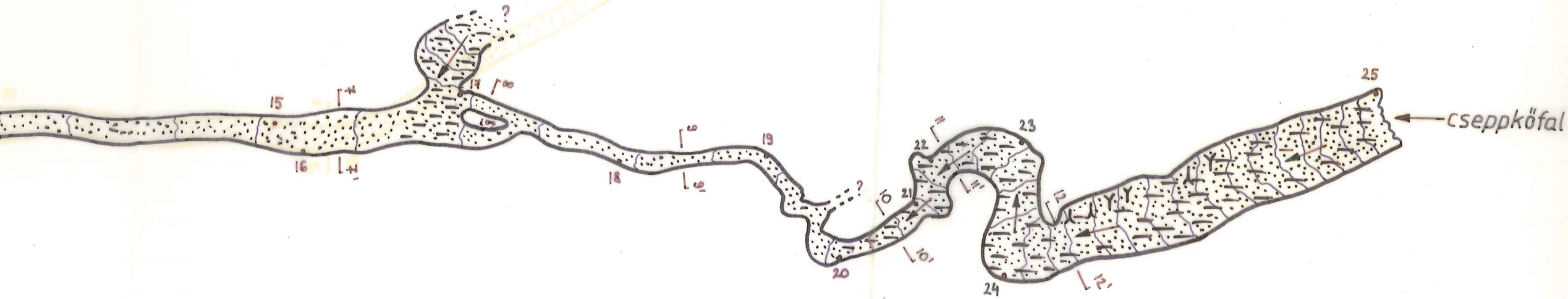
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
?
?
cseppkőfal

1.

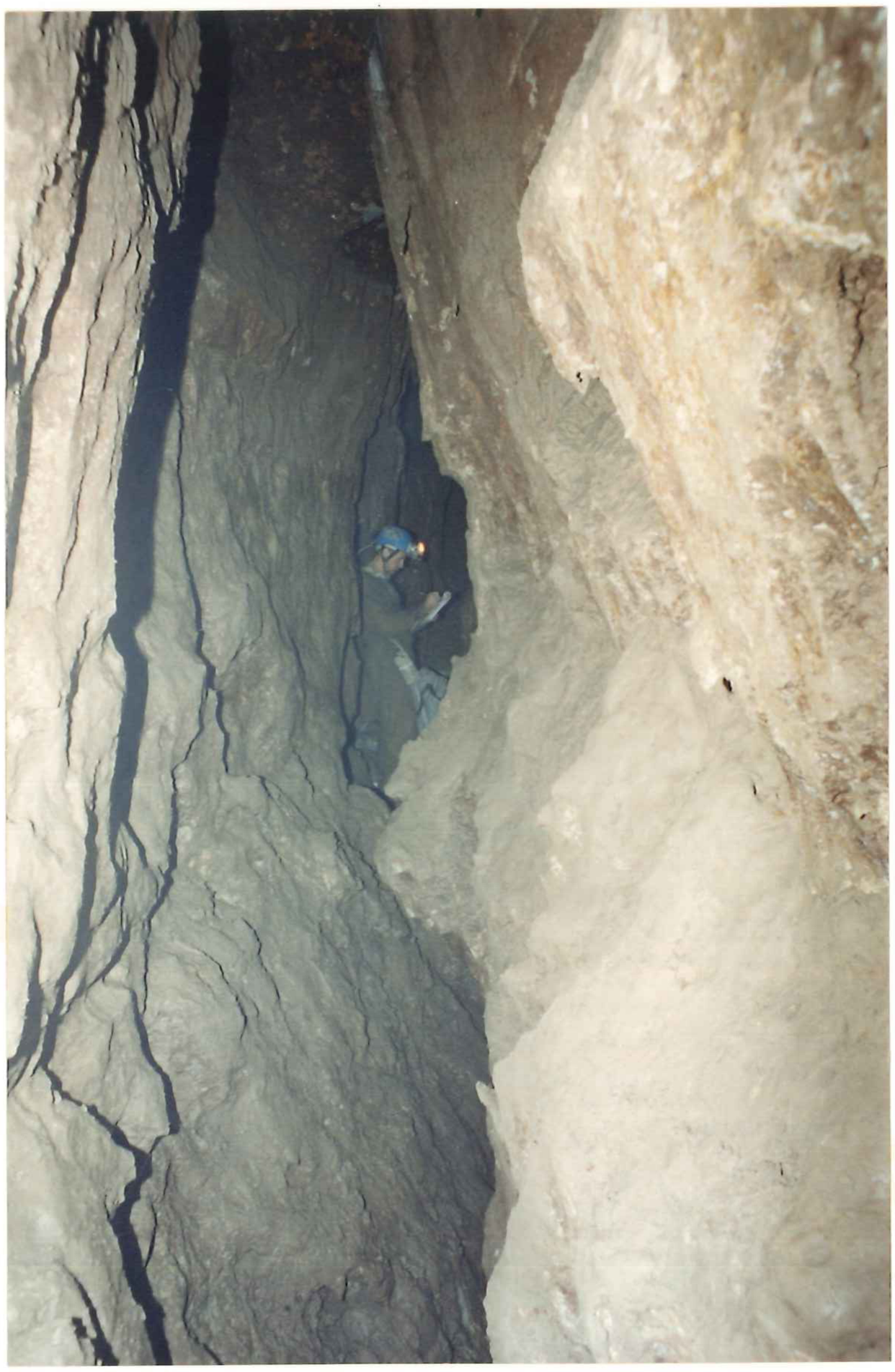

2.

3.

4.

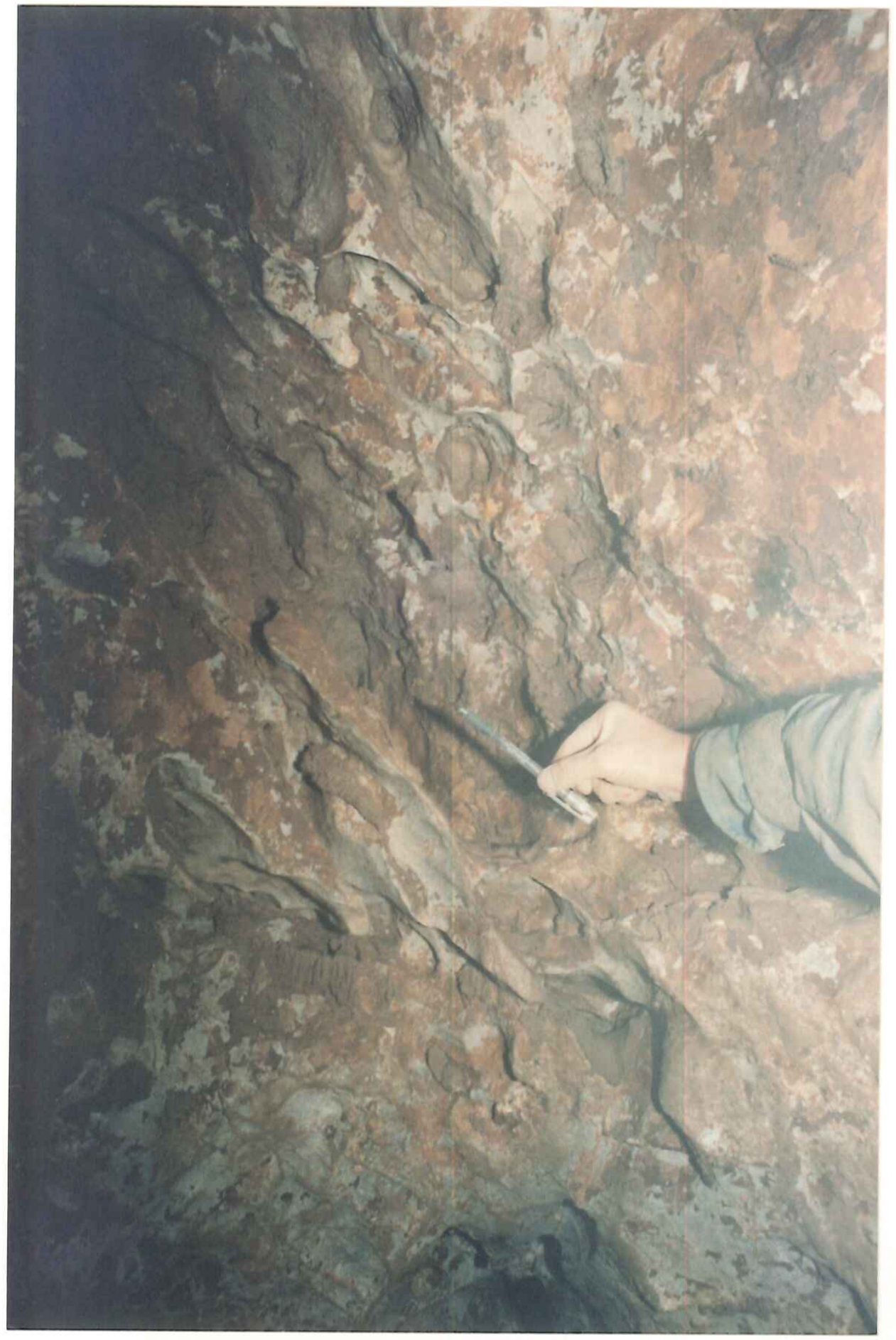

5.

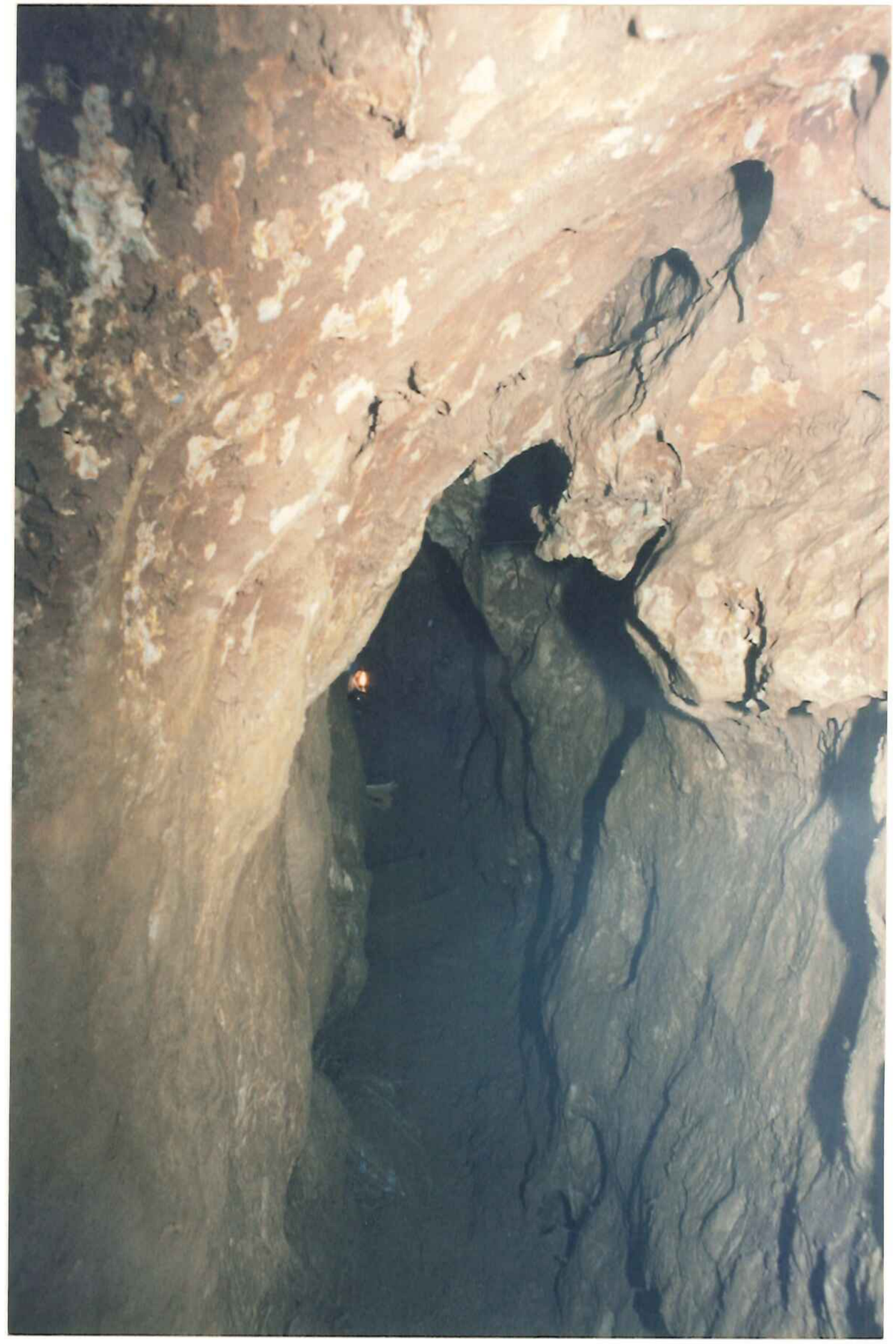

6.

7.

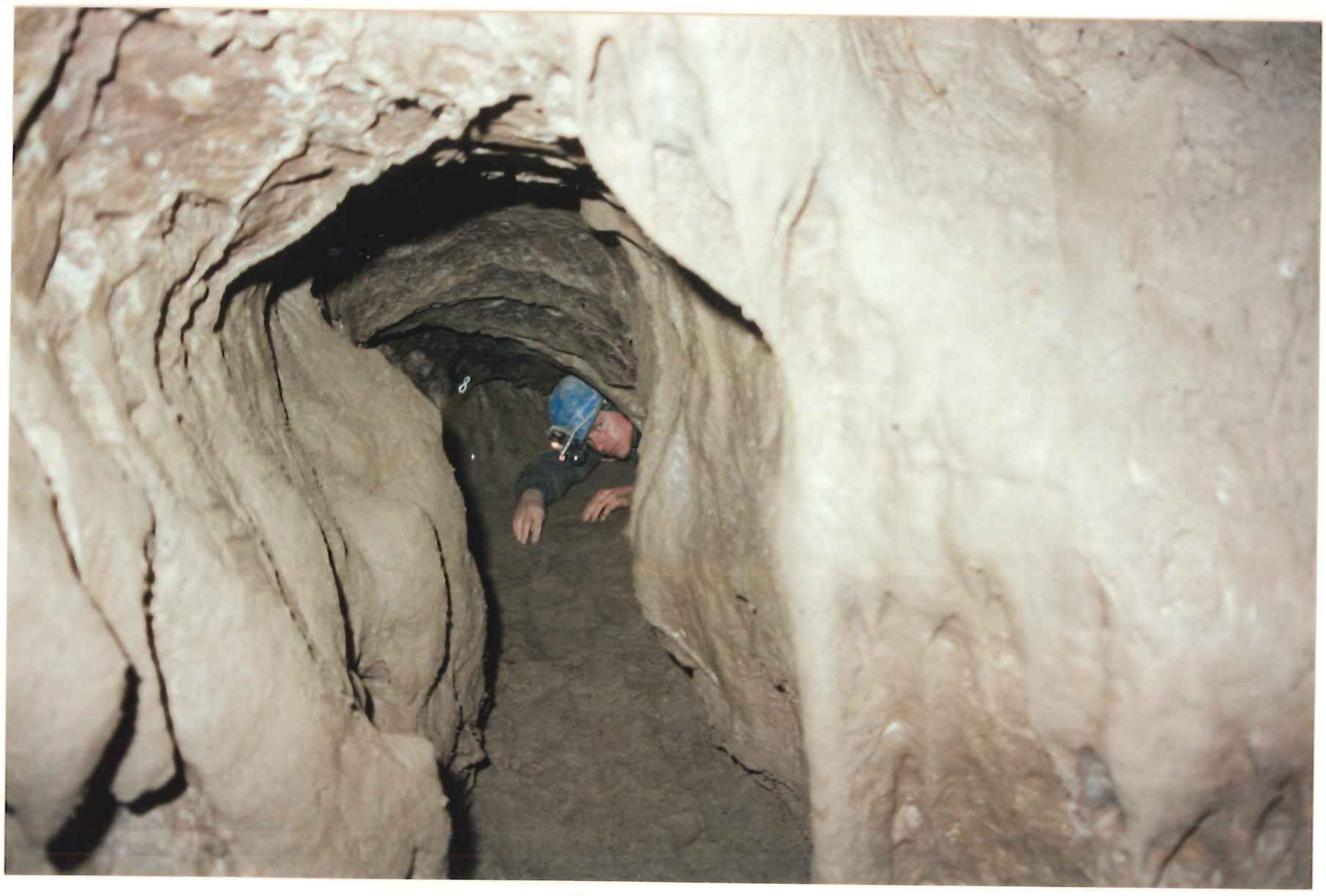

8.

9.

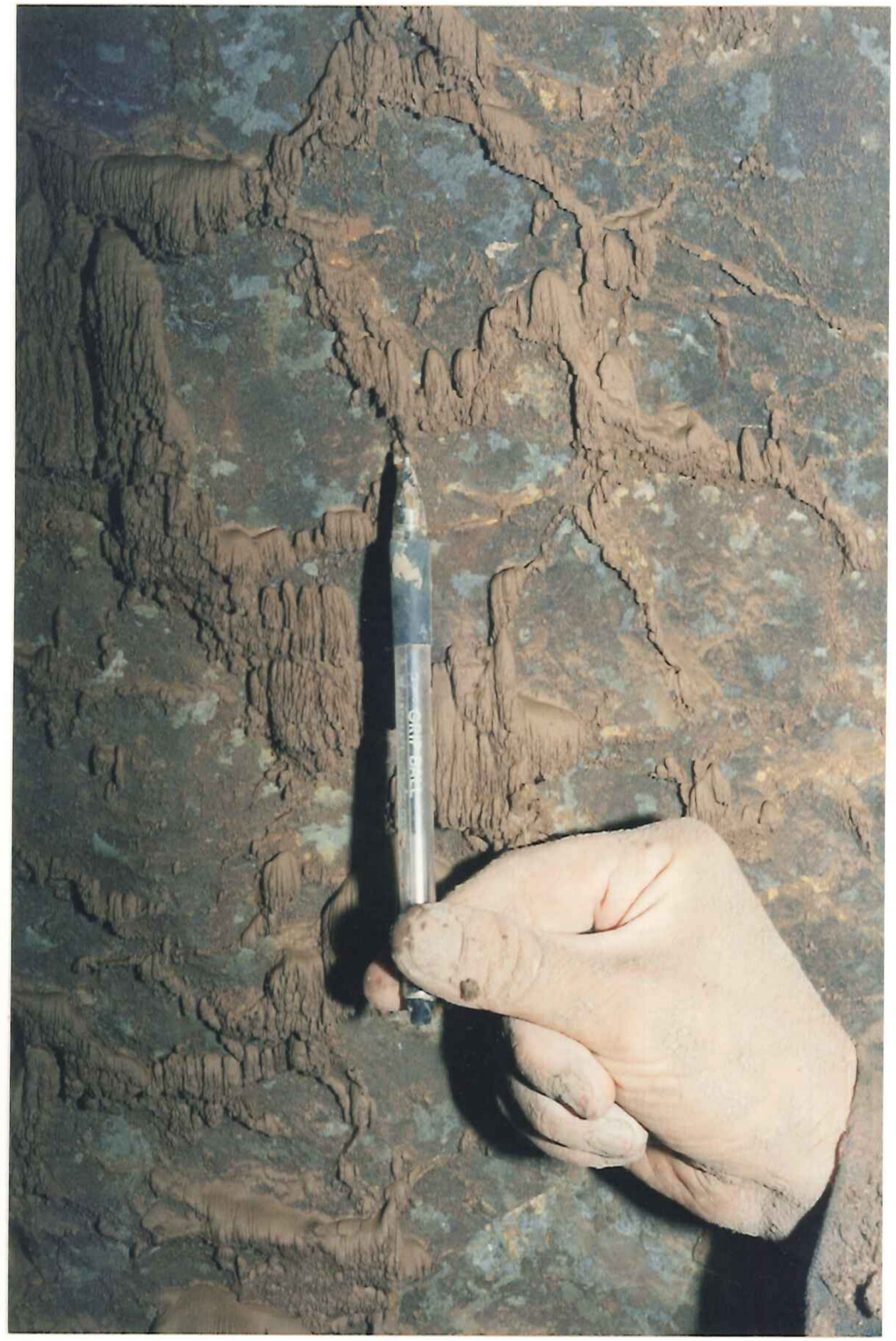

10.

11.

12.

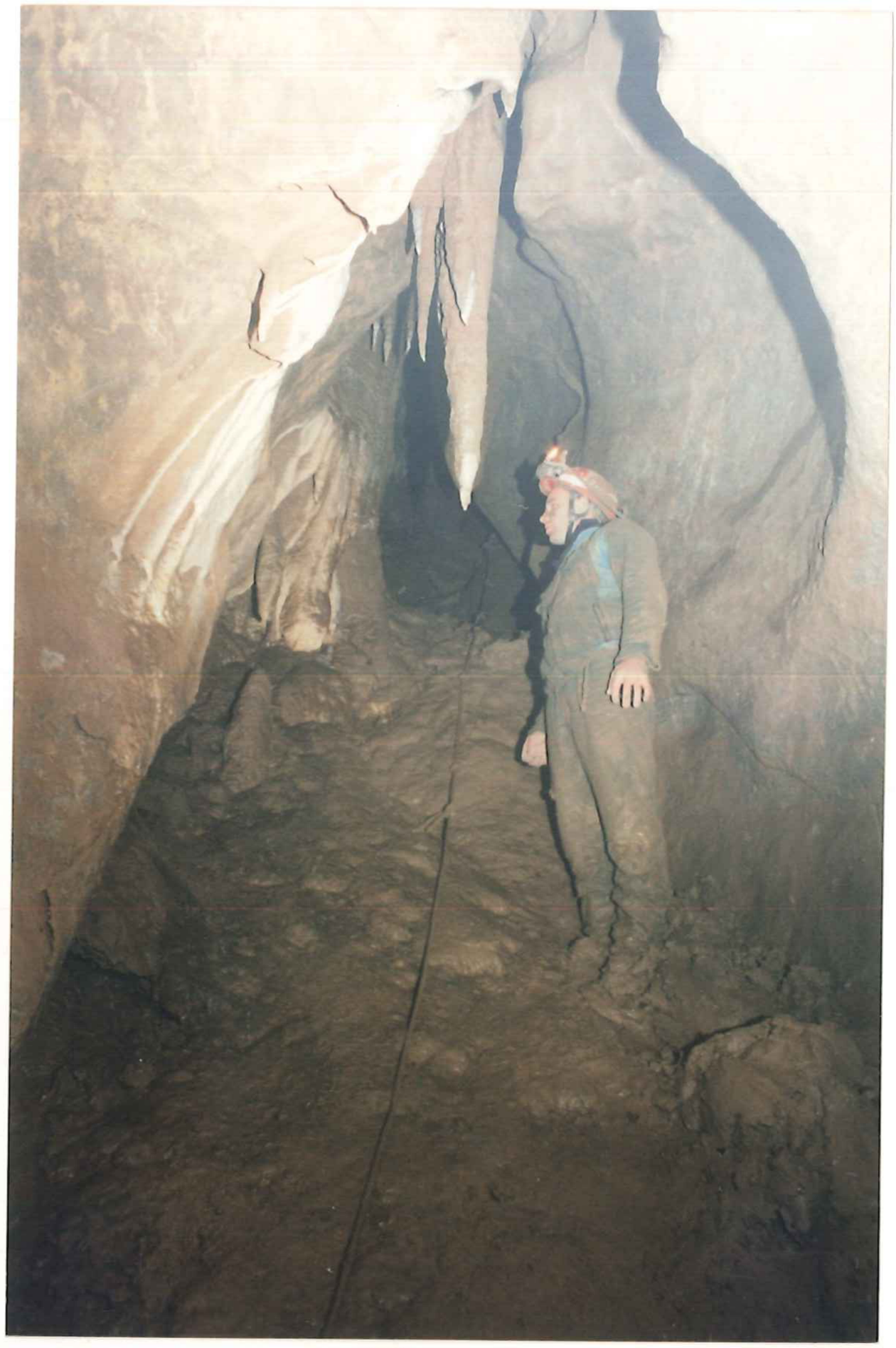

13.

14.

BARLANG NYILVÁNTARTÓLAP

- csökkentett tartalmú informatikai adatlap -
terepi munkához

1. Kataszteri szám: 5331-9

2. Név: Diabás - barlang sóderes szipolyja

3. Szinonima: Bánkúti visszafolyó

4. Megye: B. A. Z. megye

5. Település: Bánkút

6. Tájegység: Bükk-fennsík

7. Bejárati adatok: (több bejárat esetén mindegyikre kitöltendő)

a./ Koordináták: x y z

c./ Környezeti jelleg - tágabb környezet: hegytetőn, hegygerincen, hegyoldalban, völgytalpon, völgyfőben, vakvölgyben, töbörben, sík terepen, kőfejtőben, egyéb .....

d./ Környezeti jelleg - közvetlen környezet: sziklafalban, sziklafal tövében, sziklakibúvásban, sziklás terepen, erdőben, cserjésben, sziklás nyílt terepen, szálkőkibúvás nélküli erdőben, egyéb .....

e./ Szélesség: átmérő: 1m f./ magasság —

g./ Jellege: természetes, átalakított, bontott, mesterséges, elfalazott, beomlott, berobbantott, egyéb ..... kútgyűrű

h./ Alakja: hasadék, íves, kör, ovális, háromszög, négyszög, rétegrés-jellegű, szabálytalan, egyéb .....

d./ Tengelyirány: horizontális, emelkedő, lejtő, függőleges

8. Hossz: 109,43 m (poligonhossz)

Az adat megbízhatósága: becsült, vázlatosan felmért, részletesen felmért

9. Függőleges kiterjedés (a /fő/ bejárathoz képest): m

b./ Magasság: +22,94 m c./ Mélység: -0,57 m

d./ Az adat megbízhatósága: becsült, vázlatosan felmért, részletesen felmért

10. Maximális horizontális kiterjedés: 69,6 m

13. Befoglaló kőzet

a./ Kora: triász

b./ Típusa: mészkő, dolomit, márga, mésztufa, homokkő, konglomerátum, lösz, egyéb .....

14. Genetikai jellemzők

a./ szingenetikus: .....

b./ Posztgenetikus:

preformáló tényező: tektonika, réteghatár, rétegződés

üregkialakító hatás: tektonikus elmozdulás, áltektonikus mozgás, defláció, folyóvizi erózió,

abrázió, jégerózió, kifagyásos aprózódás, omlás, mesterséges, korrózió; befolyó-, átfolyó-, kifolyó víz - aktív, időszakos, inaktív; leszálló szivárgó víz - aktív, időszakos, inaktív; karsztvízszint alatti oldódás - aktív, időszakos, inktív; .....

15. Jelleg

1. Térforma: sziklaodú, sziklaeresz, sziklakapu, kőfülke, hasadék, átjáró, egyszintes, többszintes, elágazó, hálózatos, akna, ..patakmeder.....

2. Lejtésviszonyok: vízszintes, lejtős, emelkedő, változó, lépcsős, függőleges .....

3. Jellemző szelvénytípus: hasadék, lapító, alagút, kör, ellipszis, szilvamag, lóhere, kulcslyuk.....

16. Morfológiai elemek: kürtő, akna, meander, gömbfülke, gömbüst, anasztomózis ill. pendant, mennyezeti csatorna, mennyezeti sík, szinlő, csorga, evorziós üst, hullámkagyló, ujjbegykarr, kannelura, hieroglifa, forma .....

Befoglaló kőzetanyaghoz kapcsolódó elemek: vetőtükör, breccsazóna, boxwork-szerkezet. kalcittelér, barittelér, kiprepaládott rétegfej, rétegfelület, tűzkő, limonit, ősmaradványok, őskarsztos üledékkitöltés, kovásodás, egyéb .....

Üledékkitöltés morfológiai elemei: inaktív patakmeder, kavicsterasz, egyéb kitöltési szint maradványa, száradási repedés, kicsepegéses "kutak", vermikuláció, egyéb .....

17. Szervetlen kitöltés

a./ Ásványkitöltés: függő-, álló-, szalmacseppkő; cseppkő -léc, -zászló, - függöny, - dob, -oszlop, -lefolyás, -bekérgezés, -medence, -csésze, -szinlő, -bocskoros és galléros cseppkő; cseppkőbaldachin, -lámpa; mésztufagát; heliktit, mikrotetaráta, barlangi gyöngy, csepegő- ill. folyóvizi kiválások visszaolddóása, montmilch, lublinit, szegfűkalcit; borsókő: "kristályos", típusos (gömbös), korall-borsókő; egyéb borsókő; karfiol, felhőkalcit, kalcitlemez, karácsonyfa, apadási szinlő, kalcitszivacs, aragonit, magnézium-karbonátok, fennőtt romboéderes kalcit, fennőtt szkaleoéderes kalcit, fennőtt barit; gipsz; aprókristályos (alabástrom), rostos-tűs, makrokristályos; limonit, fekete (Fe-Mn?) leradódás, jég, antropogén mészkiválás; egyéb .....

.

b./ Törmelékes helyben keletkezett: omladék, kőzettörmelék, cseppkőtörmelék, egyéb ásványkiválás törmeléke, mészkőkavics, (vagy más befoglaló kőzet esetén annak kavicsa), befoglaló kőzet oldási maradéka, befoglaló kőzet ősmaradványai, befoglaló kőzetből kimállott egyéb anyagok, egyéb .....

c./ Törmelékes behordott: kvarckavics, egyéb kavics, homok, agyag, iszap, lösz, egyéb...sóder

18. Szerves kitöltés

a./ Talaj, humusz

b./ Növény - fosszilis (jellege, kora):.....

c./ Növény - recens: avar, növénytörmelék, baktérium, gomba, alga, moha, haraszt magasabb rendű, lámpaflóra, ...

d./ Állat - fosszilis: puhatestű, hal, kétéltű, hüllő, madár, denevér, egyéb kisemlős, növényevő nagyemlős, ragadozó nagyemlős, egyéb, ...

e./ Állat - recens: alacsonyrendű, féreg, puhatestű, rák, pók, rovar, hal, kétéltű, hüllő, madár; denevér - guánó, -csont, dög: téli állomány: -nyári állomány, egyéb kisemlős, nagyemlős, -növényevő, ragadozó, ...

f./ Antropogén - fosszilis: tűzhely, eszköz - csont, kő, fém; cserép, ékszer, kultikus emlék, településnyom, ipar, csontlelet, stb.....; kora: .....

g./ Antropogén - recens, történelmi: cserép, eszköz, ékszer, érme, csontlelet, feliratok,.....

h./ Antropogén - recens, jelenkori: tüzelőhely, kormozás, hulldék, feliratok, egyéb.....

19. Csepegô vizek: Idôszakos, állandó:

20. Folyó vizek

a./ Patak (aktivitás, átlagos, max. hozam): időszakos.....

b./ Forrás (aktivitás, hozam, hőfok): .....

c./ Víznyelő (aktív, időszakosan aktív, inaktív): .....

d. Vízesés: időszakos, állandó;..... helye.....esésmagassága.....

e./ Szifon: időszakos, állandó, helyzete: átbontott.....

21. Állóvizek: időszakos, állandó; helyzete, vízfelülete .....

22. Karsztvízszint: időszakos, állandó, függő, regionális .....

2. Hőmérséklete: ..... 3. Maximális tszf. magassága:.....

4. Ingadozás mértéke: .....

23. Klimatikus összetevôk:

a./ Hőmérséklet: ..... b./ Páratartalom: .....

c./ CO_2-tartalom: ..... d./ Légáramlás: .....

e./ Radon-aktivitás: .....

24. Tematikus feldolgozás: kőzettan, ásványtan, tektonika, üledékföldtan, genetika, morfológia hidrológia, klimatológia, terápia, geofizika, őslénytan, régészet, zoológia, botanika, történet, kutatástörténet, irodalom, térkép, fotó, kataszter, leírás, egyéb, ...

1. Barlangleltári szám: .....

25. Megismerése:

a./ Felfedezés éve, szakaszossága: 1975.....

b./ Felfedezője: .....

c./ Első irodalmi említése: .....

26. A látogatás objektív feltételei:

1. Bejárat megközelíthetősége: gépkocsival, terepjáróval, jelzett gyalogösvényen, könnyű sétával, nehéz (meredek, stb.) terepen, sziklamászással, technikai eszközökkel .....

2. A barlang járhatósáaga: könnyen, mászással, alapfelszereléssel, technikai eszközökkel, egyes járatokban járhatatlan (a lejutáshoz).....

27. A látogatás szubjektív feltételei: szabadon látogatható, meghatározott időben és módon, kutatócsoporttal, engedéllyel, ...

28. Kiépítés célja: idegenforgalom, természetvédelem, gyógyász; vízgazdálkodás, tudományos kutatás, raktározás, honvédelem, egyéb, feltárás kutatás.....

29. Lezárás:

a./ Célja(i): idegenforgalom, természetvédelem, gyógyászat, vízgazdálkodás, tudományos kutatás, életvédelem, stb. .....

b./ Jellege: faajtó, rácsajtó, vaslemez-ajtó, stb. .....

c./Állapota: jó.....

30. Épített műtárgyak: (hossza, állapota, anyaga)

járda, korlát, lépcső, híd, létra, bejárati tároó, rács, mesterséges áttörés, egyéb.....

31. Vezetékes műtárgyak (állapota, hossza): világítás, vízvezeték, stb.....

32. Műszerek: hőmérő, csepegésmérő, vízhozam, vízszintregisztráló, radonnyomdetektor, stb.....

33. Ideiglenes jellegű műtárgyak: járóútvonal (karókkal v. szalaggal jelölt), fix kötél, drótkötél, fix nitt, kötélhágcsó, létra, egyéb (hossz, állapot): lapaszkodó.....

34. Jogi státusz: fokozottan védett, gyógybarlang, régészeti-őslénytani védettség .....

35. Adminisztratív státusz

a./ Kezelô természetvédelmi hatóság: Bükki Nemzeti Park.....

b./ Üzemelô, hasznosító; hasznosítási engedély száma: .....

c./ Gondozó:.....

36. Felszín státusza

a./ Védettség: nemzeti park.....

b./ Bejárat tulajdonjogi helyzete: .....

c./ Gazdasági jelleg: .....

37. Veszélyeztetô tényezôk és mértékük: idegenforgalom, turizmus, barlangjárás, feltáró kutatás, bányászat, szennyvíz, hulladék, önkényes használat, honvédség, építkezés, erdőgazdálkodás, mezőgazdaság, vízgazdálkodás, ásványgyűjtés, feltöltődés, beomlás, egyéb, ...

38. Természetes állapot értékelése

1. Általános kép: gyakorlatilag érintetlen, kis mértékben vagy alapvetően változtatott (bontás).....
2. Ásványkiválások: gyakorlatilag érintetlen, kis mértékben rongált, erősen rongált .....
3. Aljzat: gyakorlatilag érintetlen, taposott, áthalmozott v. mélyített, burkolt.....

39. Alapadatok

a./ Jellege: írásos dokumentáció nincs, irodalom alapján, kutatócsoport jelentése alapján, BTI kataszteri felvétel alapján, komplex állapotfelvétel alapján .....

b./ Idôpontja: 2000. augusztus.....

c./ A felvételt készítette: Rably Zoltán.....

40. Megjegyzések, javaslatok (veszélyeztettség, védelem, kutatás, egyéb):

Melléklet:

1. **A barlang jellegének, értékének, látnivalóinak stb. szöveges leírása**
2. **Az adatlapon szereplő adatok térképi ábrázolása (szüksége szerint)**

Kitöltési útmutató:

A terepi adatlap - a helyszíni vizsgálatokra való tekintettel - az informatikai adatlap csökkentett tartalmú változata. Kérjük, hogy a helyszíni vizsgálatok során az adatlapon szereplő szövegek aláhúzása mellett az azokra vonatkozó, és a helyszínen megállapítható mennyiségű és minőségi adatokat is - megjegyzésként - az egyedi jelenségekkel együtt szíveskedjenek feltüntetni.